

"Cenab-ı Hakkın onların küfür ve temerrüdlerinden yaptığı ihbar, onların imana gelmelerini imtina derecesine çıkarıyor. Mümteni ve muhal bir şey teklif edilir mi?" Soru ve cevabı izah eder misiniz?

"S. Cenâb-ı Hakk'ın onların küfür ve temerrüdlerinden yaptığı ihbar, onların imana gelmelerini imtinâ derecesine çıkarıyor. Mümteni ve muhal bir şey teklif edilir mi?"

"C. Cenâb-ı Hakk'ın ihbarı, ilmi ve iradesi, sebepten kat-ı nazarla yalnız küfürlerine taalluk etmez. Ancak ihtiyarlarıyla küfürlerine birlikte taallûk eder. Bu ise ihtiyarlarını nefyetmez ki, teklif-i bilmuhal olsun."

Allah'ın ilmi, ezeli ve ebedî olduğu için insanın tercih ve kararlarını bütün gerekçeleri ve sebepleri ile beraber görür ve ona göre haber verir. Ve ilmin bu şekilde görmesi insan iradesi üzerinde bir cebir ve baskı oluşturmaz.

Yani Allah "**Bu insan kâfir olacak.**" dediği için insan kâfir olmuyor. Bu insanın kendi hür iradesi ile küfrü seçip yine kendi tercihi ile imana girmeyeceğini ezeli ilmi ile gördüğü ve bildiği için "**kâfirdir**" diyor.

Allah'ın insanların nasıl bir tercihte bulunacaklarını ezelde bilmesi, onların irade ve ihtiyarlarını yok edip geçersiz kılmıyor ki teklifte bulunması imkânsız olsun.

Burada "**İlim maluma tabidir.**" kaidesi geçerlidir. Yani malum nasıl olmuş ise, ilim ona göre haber veriyor.

Bunu bir temsil ile akla yaklaştırmaya çalışalım;

Veli bir hâkim düşününüz. Bu zat, kerametiyle, adliye önünden geçen bir adamın hırsızlık etmeye gittiğini keşfederek, o şahsın cezasını takdir edip kayda geçtiğini farz edelim. Biraz sonra hâkimin keşfettiği aynı suçu işleyerek mahkemeye getirilen bu adama, hâkim, suçunun karşılığı olan cezasını tebliğ edip, bu cezadan bir miktarını da affettiğini bildirirse, elbette ki hırsız, hâkime teşekkür edecek minnettar kalacaktır.

Suçlu, mahkemeden çıkarken hâkim kendisine şöyle hitap etse:

"Ben senin bu suçu işleyeceğini önceden biliyordum ve sen o suçu işlemeden cezanı da takdir etmişim." Bu takdirde suçlu, hâkime diyebilir mi ki, **'O halde benim ne kabahatim var? Siz benim bu suçu işleyeceğimi bildiğiniz için ben suç işledim. Dolayısıyla beraat etmem gerekir.'**

Özetle Allah'ın bildiği, bizim ne yapacağımızdır. Allah bildiği için biz yapıyor değiliz; bizim yapacağımızı Allah ezelî ilmiyle biliyor.

Detaylı bilgiler için linkleri inceleyebilirsiniz:

- [İlim maluma tabidir, ne demektir; örneklerle açıklanabilir mi?](#)

- ["Kader, ilim nevindendir. İlim, maluma tabidir. Yani, nasıl olacak, öyle taalluk ediyor. Yoksa malum, ilme tabi değil." cümlesini izah eder misiniz?](#)